

Jongeren en de arbeidsmarkt in Curaçao 2011

Francis Vierbergen

Inleiding

Jongeren op de arbeidsmarkt worden in het algemeen gedefinieerd als de bevolking van 15 tot en met 24 jaar oud. Zij vormen een bijzondere groep in de arbeidsactieve leeftijden, doordat veel van hen nog studeren en zelfs deels nog leerplichtig zijn. De participatiegraad van de jongeren is circa 40 procent, wat aangeeft dat meer personen economisch niet-actief zijn dan dat zij tot de beroepsbevolking behoren.

Wereldwijd wordt de groep jongeren op de arbeidsmarkt gekenmerkt door lage participatie en hoge werkloosheid. Curaçao is daarop geen uitzondering.

In dit artikel zal de analyse van jongeren en de arbeidsmarkt vanuit de gebruikelijke kengetallen en opstellingen worden uitgevoerd voor Curaçao. De informatie hiervoor is afkomstig uit de Census van 2011¹.

In het tweede deel zal nader worden ingegaan op nieuwe concepten die in ontwikkeling zijn, met name met betrekking tot werkende jongeren in kwetsbare posities van de ILO en het door de OECD ontwikkelde concept van NEET: niet economisch actief en niet in opleiding of training. Waar mogelijk wordt een vergelijking gemaakt met andere landen.

Definities

Beroepsbevolking:

De werkenden en de werkzoekenden tezamen, ook wel de economisch actieve bevolking genoemd.

Economisch niet-actieven:

Alle personen van 15 jaar en ouder die noch werken, noch op zoek zijn naar werk.

Jongeren:

De bevolking van 15 tot en met 24 jaar oud.

Kwetsbare werkgelegenheid (“vulnerable employment”)

Werk dat geen formele werkrelaties heeft waarbij sociale zekerheid, zekerheid van werk en inspraak ontbreken. Kwetsbaar werk is in deze publicatie geoperationaliseerd tot werk behorende tot de economische posities losse job, onbetaalde familiewerker en zelfstandige beroepsbeoefenaar.

---

¹ Publicatiereeks Census 2011: De economische positie van de bevolking van Curaçao

NEETs (“Neither in Employment, Education or Training”)

Jongeren in de leeftijd van 15-24 jaar die niet werken, en geen opleiding of een training volgen.

Participatiegraad:

De verhouding van de beroepsbevolking tot de totale bevolking van 15 jaar en ouder.

Werkenden:

Alle personen van 15 jaar en ouder met een baan of een eigen bedrijf of alle personen die in de week voorafgaand aan het onderzoek 4 uur of meer hebben gewerkt tegen betaling.

Werkzoekenden:

Alle personen van 15 jaar en ouder die tijdens het onderzoek zonder werk zijn, op zoek zijn naar werk óf een eigen bedrijf willen beginnen, de maand voorafgaande aan het onderzoek actief naar werk hebben gezocht en binnen 2 weken kunnen beginnen te werken óf een eigen bedrijf starten.

Werkloosheidspercentage:

Het aandeel van de werkzoekenden in de beroepsbevolking.

De arbeidsmarktpositie van jongeren

In tabel 1 wordt de bevolking van 15 – 24 jaar naar geslacht en economische status weergegeven. De grootste groep jongeren is economisch niet-actief, en dit betreft vooral studenten, een aantal van hen nog in de leerplichtige leeftijd (tot 18 jaar). De bevolking in deze leeftijdsklasse is bijna 19.500 personen groot.

Zo’n 30 procent van de jongeren heeft werk, iets meer mannen dan vrouwen.

Tabel 1. Bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en economische status, Curaçao, Census 2011

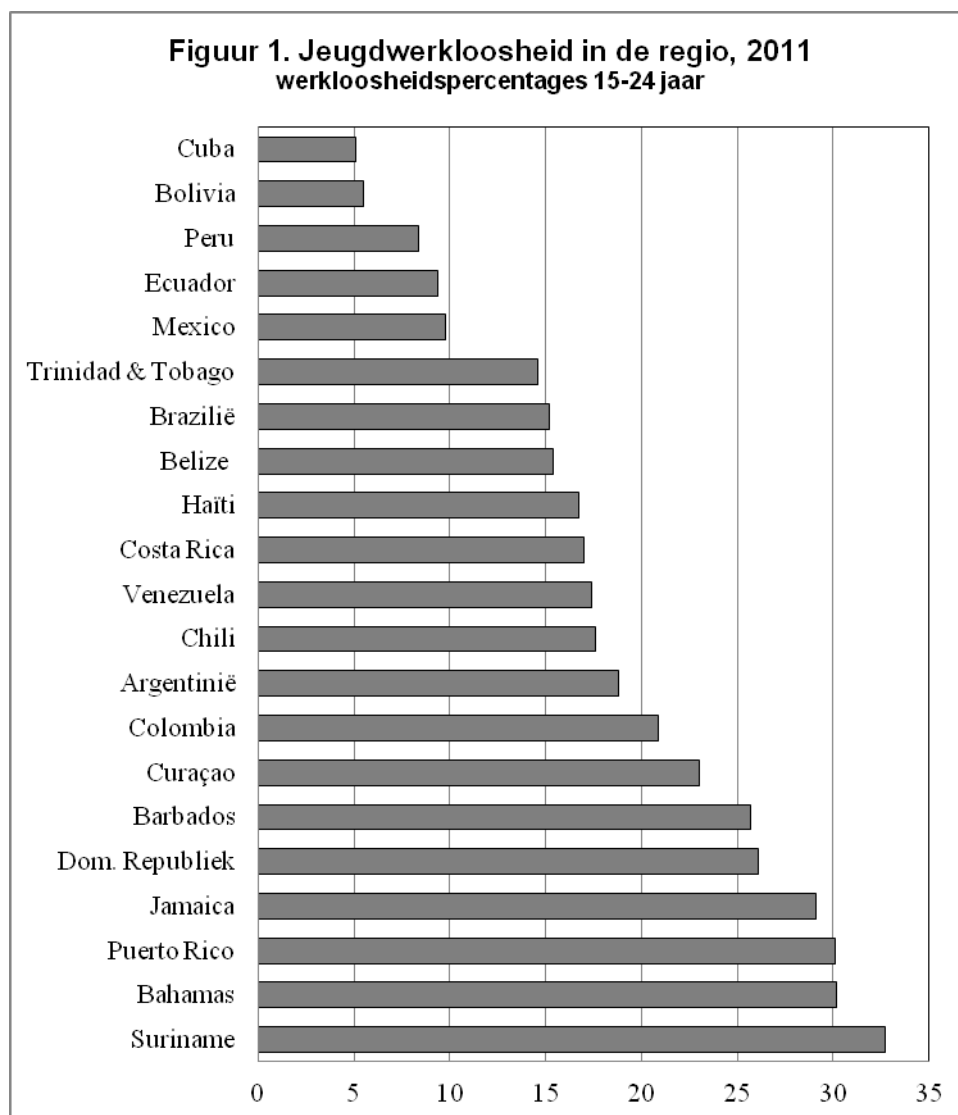
Economische status	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkend	3.148	2.791	5.939	32,6	28,4	30,5
Werkzoekend	788	983	1.771	8,2	10,0	9,1
Economisch niet-actief	5.703	6.057	11.760	59,1	61,6	60,4
Niet opgegeven	10	2	12	0,1	0,0	0,1
Totaal	9.649	9.833	19.482	100,0	100,0	100,0
werkloosheidspercentage	20,0%	26,0%	23,0%			
participatiegraad	40,8%	38,4%	39,6%			

De participatiegraad van de jongeren is net iets minder dan 40 procent, iets hoger voor mannen (41%) dan vrouwen (38%). Daarmee onderscheidt de jongste groep van de bevolking van 15 – 24 jaar zich van de oudere groepen, want bij deze laatste is de participatiegraad tweemaal zo hoog. De jongeren zijn dan ook een overgangsgroep, waar de overgang van leren naar werken zich afspeelt, wat gekenmerkt wordt door personen die nog studeren en personen die arbeidsactief zijn.

Dat de overgang van leren naar werken niet probleemloos verloopt bewijst het hoge werkloosheidspercentage bij de jongeren: 23 procent, meer dan het dubbele van het algemeen werkloosheidspercentage (9,9 % in 2011).

Hoge jeugdwerkloosheid beperkt zich niet alleen tot Curaçao, wereldwijd is dit fenomeen zichtbaar. In figuur 1 wordt voor een selectie van landen in de regio de werkloosheidspercentages voor de bevolking van 15 - 24 jaar aangegeven².

Zoals uit de figuur blijkt variëren de percentages per land enorm: van rond de 5 procent voor landen als Cuba en Bolivia tot 30 procent of meer voor landen als Puerto Rico, Bahamas en Suriname. De verschillen tussen de landen kunnen beïnvloed zijn door de mate waarin jongeren überhaupt toegang tot de arbeidsmarkt hebben. In het tweede deel van deze analyse wordt daar nader op ingegaan.

Ter wille van de vergelijkbaarheid met de Census gegevens voor Curaçao zijn alleen data voor 2011 gebruikt. Gezien de economische ontwikkelingen kunnen data voor andere jaren per land behoorlijk

² Bronnen: International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Market database. CBS Curaçao, Census 2011

verschillen. Het kan daarom ook zijn dat gezien de recente wereldwijde economische crisis, data voor 2011 de “normale” percentages niet weerspiegelen.

Tabel 2 geeft een uitgebreider overzicht van de jeugdwerkloosheidspercentages voor landen in de wereld. Duidelijk blijkt dat landen die bijzonder zijn getroffen door de economische crisis ook zeer veel moeite hebben om hun jongeren aan een baan te helpen. In Spanje en Griekenland heeft dat een bijzonder hoge werkloosheidspercentage voor de jeugd opgeleverd van meer dan 40 procent³. Zuid Afrika staat bovenaan met een jeugdwerkloosheidspercentage van ruim 50 procent.

Zuid Afrika	50,2	Colombia	20,9	Denemarken	14,2
Spanje	47,3	Groot Brittannië	20,2	Canada	14,2
Griekenland	43,9	Finland	18,9	Australië	11,3
Suriname	32,7	Argentinië	18,8	India	10,2
Bahamas	30,2	België	18,7	Mexico	9,8
Puerto Rico	30,1	Chili	17,6	Zuid Korea	9,7
Jamaica	29,1	Verenigd Staten	17,5	Ecuador	9,4
Italië	29,1	Venezuela	17,4	China	9,3
Dom. Republiek	26,1	Nieuw Zeeland	17,3	Japan	9,2
Barbados	25,7	Costa Rica	17,0	Duitsland	8,5
Zweden	23,1	Haiti	16,7	Peru	8,4
Curaçao	23,0	Belize	15,4	Pakistan	8,0
Portugal	22,3	Rusland	15,3	Nederland	7,6
Frankrijk	21,9	Brazilië	15,2	Bolivia	5,5
Indonesië	21,2	Trinidad & Tobago	14,6	Cuba	5,1

Bronnen: International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Market database. CBS Curaçao, Census 2011

In 2011 hebben bijna 6.000 jongeren werk in Curaçao. In tabel 3 wordt de economische positie van deze werkende jongeren weergegeven. Ruim een kwart van hen heeft werk als werknemer in vaste dienst, meer mannen dan vrouwen. Bijna 23 procent van de werkenden is werknemer in tijdelijke dienst. Meer vrouwen dan mannen werken in tijdelijke dienst.

De analyse wordt bemoeilijkt doordat een vijfde van de jonge werkenden niet heeft opgegeven wat hun economische positie is.

Er zijn procentueel gezien ook opvallend veel jongeren die een losse job hebben (19% versus 9%). Het betreft meer mannen (21%) dan vrouwen (17%).

Een losse job betekent geen uitzicht op vast werk en dus ook geen mogelijkheid om sociale zekerheid zoals een pensioen op te bouwen.

Een vierde belangrijke positie die bij de jongeren voorkomt is contract voor langer dan 6 maanden (5,5%). Andere economische posities komen bij de werkenden in de leeftijd van 15 tot en met 24 jaar weinig voor.

³ Deze percentages zijn in 2012 zelfs boven de 50 uitgekomen.

Vergeleken met de uitkomsten voor de totale werkende bevolking valt het vooral op dat jongeren veel minder vaak (25% versus 60%) in vaste dienst werken. Ze zijn wel iets vaker in tijdelijke dienst (23% versus 12%). Dit laatste lijkt verklaarbaar doordat een werkende aan het begin van een carrière eerst een tijdelijke dienst wordt aangeboden.

Tabel 3. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en economische positie, Curaçao, Census 2011

Economische positie	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Werkgever	45	26	71	1,4	0,9	1,2
Zelfstandige	21	15	36	0,7	0,5	0,6
Werknemer in vaste dienst	838	663	1.501	26,6	23,8	25,3
Werknemer in tijdelijke dienst	658	704	1.362	20,9	25,2	22,9
Losse job	674	461	1.135	21,4	16,5	19,1
Onbetaalde familiewerker	28	26	54	0,9	0,9	0,9
Contract voor minder dan 6 maanden	35	38	73	1,1	1,4	1,2
Contract voor 6 maanden en langer	158	169	327	5,0	6,1	5,5
Stagiair	50	29	79	1,6	1,0	1,3
Overig en onbekend	32	38	70	1,0	1,4	1,2
Niet opgegeven	609	622	1.231	19,3	22,3	20,7
Totaal	3.148	2.791	5.939	100,0	100,0	100,0

In tabel 4 worden de beroepsgroepen van de werkende jongeren verbijzonderd. Ook hier is een forse groep personen die geen beroep hebben opgegeven (24%). De meeste jongeren hebben werk als dienstverlenend personeel of verkoper, 29 procent. Er is wel een groot verschil tussen de vrouwelijke en mannelijke werkenden in deze beroepsgroep: ongeveer 42 procent van de vrouwelijke werkenden heeft dit beroep, tegenover bijna 18 procent van de mannelijke werkenden.

Tabel 4. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011

Beroepsgroep	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Strijdkrachten	39	0	39	1,2	0,0	0,7
Leidinggevenden	30	23	53	1,0	0,8	0,9
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen	38	81	119	1,2	2,9	2,0
Technici en vakspecialisten	177	144	321	5,6	5,2	5,4
Administratief personeel	213	471	684	6,8	16,9	11,5
Dienstverlenend personeel en verkopers	562	1.174	1.736	17,9	42,1	29,2
Geschoolde landbouwers, bosbouwers en vissers	8	1	9	0,3	0,0	0,2
Ambachtslieden	628	36	664	19,9	1,3	11,2
Bedieningspersoneel van machines en installaties	150	20	170	4,8	0,7	2,9
Elementaire beroepen	561	154	715	17,8	5,5	12,0
Niet opgegeven	742	687	1.429	23,6	24,6	24,1
Totaal	3.148	2.791	5.939	100,0	100,0	100,0

Ook bij werkende jongeren die een administratieve baan hebben (totaal ruim 11%) is er discrepantie tussen de seksen. Bijna 17 procent van de vrouwelijke werkenden heeft dit beroep versus 7 procent van de mannelijke.

Er werken meer mannen dan vrouwen als ambachtsman/vrouw, namelijk bijna 20 procent van de mannen en slechts 1,3 procent van de vrouwen. Bij de jonge werkenden zijn mannen ook veel vaker te zien in andere “mannelijke” beroepen zoals bedieningspersoneel van machines. De mannen overheersen ook in de beroepsgroep elementaire beroepen.

Vergeleken met de totale werkende bevolking werken jongeren relatief vaker in de dienstverlenende beroepen, en zijn zij ondervertegenwoordigd in de beroepen met hogere kwalificaties. Dit laatste is logisch gezien het feit dat nog niet veel jongeren hun opleiding op hoger niveau hebben kunnen afronden.

Tabel 5 geeft de inkomensverdeling weer van de werkende jongeren. Het vaakst is een bruto maandinkomen genoemd van 1.001 tot 1.500 gulden. De percentages lopen snel terug in de daarop volgende inkomensklassen. Bijna een derde verdient minder dan 1.000 gulden (31%).

Tabel 5. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011						
Inkomen uit belangrijkste bron	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	totaal
Geen	103	89	192	3,3	3,2	3,2
1 - 500	323	365	688	10,3	13,1	11,6
501 - 1000	468	516	984	14,9	18,5	16,6
1001 - 1500	625	514	1.139	19,9	18,4	19,2
1501 - 2000	539	341	880	17,1	12,2	14,8
2001 - 2500	143	109	252	4,5	3,9	4,2
2501 - 3000	116	69	185	3,7	2,5	3,1
3001 - 5000	132	104	236	4,2	3,8	4,0
Meer dan 5000	78	55	133	2,5	1,9	2,3
Niet opgegeven	621	629	1.250	19,7	22,5	21,0
Totaal	3.148	2.791	5.939	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld inkomen	1.913	1.558	1.749			

Vergeleken met de gemiddelde inkomens van alle werkenden blijkt dat het gemiddelde inkomen van de werkende jongeren bijna de helft minder is⁴. Jongeren staan nog aan het begin van hun carrière en hebben vaak geen vast werk, zoals al uit tabel 3 bleek.

Tabel 6 geeft voor de werkzoekende jongeren het reeds gevolgde opleidingsniveau weer. Van een derde van de werkzoekende jongeren is geen opgave gedaan van hun hoogst gevolgde opleiding.

⁴ De vergelijking is op basis van bron van belangrijkste inkomen is “werk”, voor consistentie met eerdere tabellen over inkomen. De verschillen met alle bronnen zoals in de onderhavige tabel zijn echter klein

Weinig jongeren hebben alleen basisonderwijs of minder gevolgd (5%). De invloed van de leerplicht die jongeren verplicht tot hun 18^e levensjaar naar school te gaan indien zij nog niet aan hun startkwalificatie hebben voldaan zal duidelijk zijn.

Ruim een derde heeft een opleiding op het eerste niveau van het secundaire onderwijs gevolgd (35,7%). Meer dan 22 procent heeft het tweede niveau daarvan bereikt. Meer vrouwen dan mannen zijn op dit niveau gekomen. Meer mannen zijn blijven steken op het eerste niveau.

Opleidingsniveau	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Basisonderwijs of minder	68	24	92	8,6	2,4	5,2
Secundair onderwijs, eerste niveau	350	283	633	44,4	28,8	35,7
Secundair onderwijs, tweede niveau	142	254	396	18,0	25,8	22,4
Tertiair onderwijs, eerste niveau	9	18	27	1,1	1,8	1,5
Tertiair onderwijs, tweede niveau	2	2	4	0,3	0,2	0,2
Onbekend	217	402	619	27,5	40,9	35,0
Totaal	788	983	1.771	100,0	100,0	100,0

Een lage opleiding verhoogt in het algemeen de kans op werkloosheid, dus de hoge werkloosheidspercentages bij de jongeren worden mede veroorzaakt door het lage opleidingsniveau van degenen onder hen die werk zoeken.

De duur van de werkloosheid van jonge werkzoekenden komt in tabel 7 tot uiting. De meeste zijn minder dan een half jaar werkzoekend. Bijna 21 procent is langer dan een jaar werkzoekend. Mannen zijn over het algemeen genomen wat langer op zoek naar werk dan vrouwen. Er zijn vooral meer vrouwen die minder dan drie maanden werkzoekend zijn.

Hoe lang werkzoekend	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Minder dan een maand	152	198	350	19,3	20,1	19,8
Een tot drie maanden	201	315	516	25,5	32,0	29,1
Vier tot zes maanden	128	161	289	16,2	16,4	16,3
Zeven tot negen maanden	54	50	104	6,9	5,1	5,9
tien tot twaalf maanden	53	54	107	6,7	5,5	6,0
Meer dan een jaar	176	193	369	22,3	19,6	20,8
Niet opgegeven	24	12	36	3,0	1,2	2,0
Totaal	788	983	1.771	100,0	100,0	100,0

In tabellen 8 en 9 worden de opleidingskenmerken van de economisch niet-actieve jeugd weergegeven. Tabel 8 gaat over de (kleinere) groep jongeren die niet-actief zijn en niet schoolgaand. Zij hebben het onderwijs verlaten maar zijn (nog) niet tot de arbeidsmarkt toegetreden. Tabel 9 geeft de huidige dagopleiding aan van economisch niet-actieven die nog wel naar school gaan.

Tabel 8. Economisch niet-actieve en niet schoolgaande bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011

Hoogst gevolgde opleiding	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Basisonderwijs of minder	105	71	176	16,1	11,5	13,9
Secundair onderwijs, eerste niveau	354	298	652	54,4	48,3	51,4
Secundair onderwijs, tweede niveau	175	213	388	26,9	34,5	30,6
Tertiair onderwijs	6	28	34	0,9	4,5	2,7
Onbekend	11	7	18	1,7	1,1	1,4
Totaal	651	617	1.268	100,0	100,0	100,0

Net als bij de werkzoekende jongeren is het opleidingsniveau van de niet-actieve niet-schoolgaande jeugd laag te noemen: meer dan de helft is niet verder gekomen dan het eerste niveau van het secundaire onderwijs. Een derde heeft het tweede niveau hiervan bereikt. Bijna 14 procent van de niet-actieve niet-schoolgaande jongeren heeft alleen een opleiding op het niveau van het basisonderwijs of minder.

Ook hier hebben vrouwen vaker een hoger niveau bereikt dan mannen. Op het tweede niveau van het secundaire onderwijs zijn meer vrouwen aanwezig, en op de onderliggende opleidingsniveaus meer mannen.

Van de niet-actieve jongeren die wel naar school gaan is bijna de helft (47%) nog met de eerste fase van het secundair onderwijs bezig. Dit zijn vooral jongeren in de eerste jaren van de betreffende leeftijdsklasse.

Een iets minder groot deel (44%) van de schoolgaanden studeert op het tweede niveau van het secundair onderwijs. Net als bij de werkende en werkzoekende jongeren zijn vrouwen vaker te zien op de hogere niveaus en mannen vaker op de lagere niveaus.

Tabel 9. Economisch niet-actieve schoolgaande bevolking 15-24 jaar naar geslacht en huidige dagopleiding, Curaçao, Census 2011.

Huidige dagopleiding	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Secundair onderwijs, eerste niveau	2.682	2.283	4.965	53,1	42,0	47,3
Secundair onderwijs, tweede niveau	2.048	2.563	4.611	40,5	47,1	43,9
Tertiair onderwijs, eerste niveau	285	525	810	5,6	9,7	7,7
Tertiair onderwijs, tweede niveau	37	68	105	0,7	1,3	1,0
Niet opgegeven	-	1	1	-	0,0	0,0
Totaal	5.052	5.440	10.492	100	100	100

Dit laatste heeft ook een demografische achtergrond. Vooral na het 18^e levensjaar vertrekken elk jaar honderden jongeren om in het buitenland te studeren.

Nieuwe definities en kengetallen

NEET

Volgens de ILO (*“International Labour Organisation”*) zijn wereldwijd 75 miljoen jongeren werkloos (2012), maar volgens de OECD (*“Organisation for Economic Cooperation and Development”*) geeft dat cijfer alleen niet een goed inzicht in de problematiek van de situatie van jongeren op de arbeidsmarkt. Er is ook een grote groep jongeren die niet-actief zijn, en ook niet studeren. Tel je die op bij het aantal werklozen dan kom je volgens *“The Economist”* uit op 290 miljoen jongeren die niet werken en niet studeren, bijna een kwart van alle jongeren⁵.

NEETs, jongeren die niet werken, een opleiding of een training volgen, belemmeren hun eigen carrière en dragen niet bij aan de vorming van het nationale inkomen. Het aandeel jongeren dat niet

werkt of studeert geeft aan hoe goed de maatschappij de transitie van school naar werk heeft georganiseerd. De indicator is daarmee beter dan het werkloosheidspercentage, die geen rekening houdt met het studerende deel van de jonge bevolking.

Kwetsbare werkgelegenheid

Kwetsbare werkgelegenheid (*“vulnerable employment”*) is een onderdeel van wat het ILO definieert als *“decent work”*. *“Decent work”* staat voor werk dat een eerlijke beloning, zekerheid op het werk, sociale zekerheid voor de familie, het recht op organisatie, gelijke kansen en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling levert.

Kwetsbare werkgelegenheid betreft werk dat geen formele werkrelaties heeft waarbij sociale zekerheid, zekerheid van werk en inspraak ontbreken. De kwetsbaarheid van werk is met behulp van de specificaties van de economische positie van een werkende toegekend aan de posities losse job, onbetaalde familiewerker en zelfstandige beroepsbeoefenaar⁶.

In tabel 10 worden deze nieuwe ratio's en hun componenten met behulp van de Census gegevens voor de groep jongeren van 15 tot en met 24 jaar weergegeven.

De NEETs ratio is de som van het aandeel van de werkzoekenden in de totale bevolking in de leeftijdsklasse 15-24 jaar en het aandeel van de niet-actieve niet-schoolgaanden in de totale bevolking in dezelfde leeftijdsklasse.

---

⁵ “The Economist”, 27 april 2013.

⁶ In eerdere publicaties van het CBS is ook de positie werkgever als kwetsbaar beschouwd. Deze zienswijze wordt hier niet gedeeld, omdat een werkgever personeel in dienst heeft en als zodanig al zekerheden heeft gecreëerd door relaties aan te gaan.

Tabel 10. Bevolking 15-24 jaar naar geslacht, NEET en kwetsbare posities , Curaçao, Census 2011

	Aantallen		
	Man	Vrouw	Totaal
NEET:			
Werkzoekend	788	983	1.771
Niet actief en volgt geen opleiding	651	617	1.268
Kwetsbare posities			
werkend: losse job	674	461	1.135
Werkend: onbetaalde familiewerker	28	26	54
Zelfstandige beroepsbeoefenaren	21	15	36
Totaal	2.162	2.102	4.264
Totale bevolking (15-24)	9.649	9.833	19.482
kengetallen			
kwetsbaarheidgraad ¹	23,0%	18,0%	20,6%
werkloosheidspercentage	20,0%	26,0%	23,0%
ratio werkzoekenden /totale bevolking (15-24)	8,2%	10,0%	9,1%
ratio niet-schoolgaande niet-actieve bevolking/ totale bevolking	6,7%	6,3%	6,5%
NEETs ratio	14,9%	16,3%	15,6%
¹ in % van de werkenden			

Het aandeel werkzoekende jongeren in het totaal aantal jongeren van 15 – 24 jaar is 9,1 procent. Het aandeel niet-actieve niet-schoolgaande jongeren in het totaal aantal jongeren van 15 – 24 jaar is 6,5 procent. De NEETs ratio voor Curaçao komt daardoor uit op 15,6. De ratio is voor vrouwelijke

jongeren hoger (16,3%) dan voor mannelijke jongeren (14,9%), met name omdat meer vrouwen werkzoekend zijn.

De kwetsbaarheidsgraad wordt berekend door het aantal werkende jongeren die werk hebben in de kwetsbare posities te delen door het totaal aantal werkende jongeren. De ratio komt uit op 20,6. Dat betekent dat meer dan een vijfde van het totaal aantal werkende jongeren een baan heeft die geen uitzicht biedt op een zekere toekomst. De kwetsbaarheidsgraad is bij jonge mannen hoger (23%) dan bij jonge vrouwen (18%). Jonge mannen komen relatief vaker terecht in een kwetsbare baan dan jonge vrouwen.

Internationale vergelijking

In Figuur 2 worden de NEET ratio's voor een aantal landen weergegeven⁷. Wat opvalt is dat niet alleen de ratio's wijd uiteen lopen, maar dat ook de onderlinge samenstelling varieert. Voor een land als Mexico bijvoorbeeld is het aandeel werkzoekenden erg laag, maar het aandeel niet-actieven die niet naar school gaan erg hoog. Als gevolg is de NEET ratio voor Mexico een van de hoogste van de opgenomen landen.

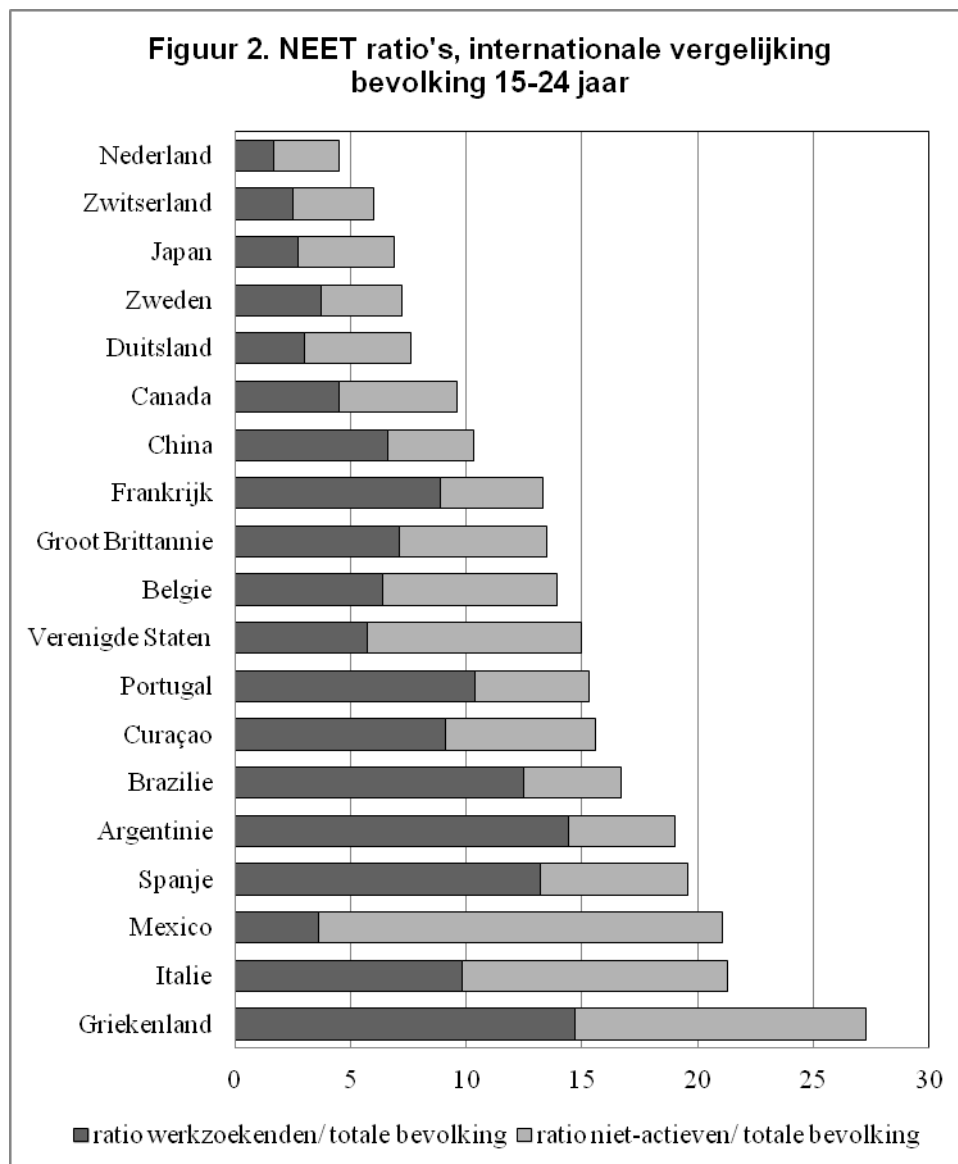
⁷

Bron: OECD (2014), "Youth neither in employment, education nor training (NEETs)", in Society at a Glance 2014: OECD Social Indicators, OECD Publishing en CBS Curaçao. Data is over 2012 (OECD) en 2011 (Census CBS)

In Brazilië daarentegen is een hoog aandeel van werkzoekenden gecombineerd met een beperkt aandeel niet-actieven. Brazilië heeft daardoor een NEET ratio die dicht in de buurt van Curaçao ligt.

Gesteld kan worden dat een hoge NEET ratio een hoge moeilijkheidsgraad aangeeft om de transitie van leren naar werken te maken. Het maakt daarbij niet uit of die moeilijkheid is gebaseerd op het aandeel werkzoekenden, die wel op de arbeidsmarkt actief zijn maar geen werk kunnen vinden, of het aandeel niet-actieve niet-schoolgaanden, die om de een of andere reden niet tot de arbeidsmarkt (kunnen) toetreden.

Daarmee is duidelijk geworden dat de NEET ratio, zeker in vergelijking met andere landen, een duidelijker beeld geeft van de kwetsbaarheid van de jongeren op de arbeidsmarkt dan de "klassieke" werkloosheidspercentages. Waar Mexico een gunstiger jeugdwerkloosheid kent blijkt uit de NEET ratio dat de situatie voor de jongeren allesbehalve gunstig is en het in vergelijking met een land met hoge jeugdwerkloosheid zoals Argentinië zelfs slechter doet.

Op basis van de data uit de Census van 2011 kan gesteld worden dat voor Curaçao de kansen op de arbeidsmarkt voor jongeren vergelijkbaar zijn met landen als Brazilië, Portugal en ook de Verenigde Staten.

Veel slechter is de situatie van de jongeren in een land als Griekenland, waar een hoge werkloosheid en hoge inactiviteit bestaat. Landen als Nederland en Zwitserland vallen op door hun lage NEET ratio's door een combinatie van lage aandelen werkzoekenden en lage aandelen niet-actieve niet-schoolgaande jongeren.

Conclusies en aanbevelingen

Curaçao staat beslist niet vooraan wat betreft de kansen die jongeren op de arbeidsmarkt hebben.

Het werkloosheidspercentage voor jongeren is meer dan het dubbele van het algemeen percentage. De werkzoekende jeugd is laag opgeleid en een belangrijk deel is meer dan een jaar op zoek naar werk.

Van de werkende jongeren heeft 20 procent een beroep dat als kwetsbaar moet worden beschouwd. Zij hebben geen uitzicht op vast werk en kunnen hun toekomst, zoals het opbouwen van een pensioen, een carrière maken en sociale zekerheid bieden voor hun familie, moeilijk realiseren.

De NEET ratio is vooral hoog door het relatief groot aantal werkzoekende jongeren op de totale bevolking van die leeftijd (15 - 24 jaar). In andere landen is de situatie juist omgekeerd met meer niet-actieve niet-schoolgaande jongeren, maar is het totaaleffect vergelijkbaar. Curaçao is wat de kansen van de jongeren op de arbeidsmarkt betreft vergelijkbaar met de Verenigde Staten, Portugal en Brazilië.

Hoe kleiner de NEET ratio hoe succesvoller een land is om haar jongeren kans op werk of een opleiding op maat te bieden.

De OECD noemt een aantal beleidsopties die de overheid kan volgen om jongeren succesvol de overstap van school naar werk te kunnen laten maken.

- Pas het onderwijssysteem aan de verwachtingen en wensen van de arbeidsmarkt, door middel van leer-werk trajecten en het toewerken naar beroepskwalificaties die echt relevant zijn.
- Vooral in economische crises zijn jongeren meer kwetsbaar omdat ze moeten concurreren met meer ervaren ouderen. Jongeren moeten dan aangemoedigd worden om langer te blijven studeren en kwalificaties op te bouwen, zodat zij een voorsprong hebben bij het zoeken van werk als de economie verbetert.
- Geef bijzondere aandacht aan de positie van de jongere vrouw. In alle landen is haar positie op de arbeidsmarkt achtergesteld bij die van de man.

Het is belangrijk zowel voor de jongeren, voor hun carrière en zelfvoorzienigheid, als voor de maatschappij in haar geheel, voor een optimale inzet en allocatie van productiefactoren, dat jongeren die buiten de boot zijn gevallen weer teruggeleid worden naar het onderwijs of naar een baan.